

P. B. AXELRODILLE

3. XI.

Sain eilen kirjeenne, hyvä P. B., ja jo tänään lähetin lapun siskolle. Kirjeen V. I:lle olen antanut.

Ettei unohtuisi: olkaa hyvä ja tiedottakaa, kenen nimelle olette lähettänyt tänne tyynyn ja englanninkielisen kirjan. *En ole vielä kukaan saanut niitä.* Jos lähetitte postlagernd *, niin yksinkertaisesti postlagernd vai Bahnhofpostlagernd ** vai jotenkin muuten? V. I. ei osannut vastata minulle, joten odotin jatkuvasti kirjettä, mutta siinä ei ole tästä sanaakaan. Enkä voi tiedustella, koska en tiedä kenen nimelle ne on lähetetty. Pyytäkää Vera Pavlovnaa kirjoittamaan minulle tästä pari sanaa ja antakaa herran nimessä anteeksi, että yhä uudelleen kiusaan Teitä näillä joutavilla asioilla.

Liebknechtiä koskevan kirjoituksen suhteen emme oikeastaan tiedä miten menettelisimmekään. Teiltähän syntyi mittansa puolesta artikkeli *aikakausjulkaisua varten*: 8 sivua (sellaista, V. I. sanoi, kuin on „Nakanunessa”³⁰ pienillä kirjasimilla ladottuna, siis liki 8 tuh. kirjainta sivulla)—se on yhtä kuin 64 tuh. kirjainta, tai jos otetaan vaikkapa „Nakanunen” isot kirjasimet, niin se on liki 50 tuhatta kirjainta! Sanomalehtemme tulee olemaan „Vorwärtsin” *** kokoa, niin ikään kolmelle palstalle taitettu. Palstaan menee noin 6 tuh. kirjainta — siis puolet artikkelistanne ottaa lehden sivun + vielä yhden palstan! Se on kovin epä-mukavaa sanomalehdelle, puhumattakaan siitä, ettei sovi paloitella sellaista artikkelia kuin on Teidän artikkelinne Liebknechtistä.

* — postista noudettavaksi. *Toim.*

** — rautatieaseman postista noudettavaksi. *Toim.*

*** — „Eteenpäin”. *Toim.*

Lasken kaiken tämän tarkemmin, kun artikkelinne saapuu. Yritämme tehdä kaikkemme sen sovittamiseksi lehteen, mutta jollei tämä käy päinsä mitan puolesta, niin ettekö voisi sallia meidän julkaista se sanomalehden liitekirjasena? (jos kirjoitatte Liebknechtistä aikakausjulkaisua varten erikseen). Parhaillaan ladotaan kirjasta „Toukokuun päivät Harkovissa” (50 tuh. kirjainta), sitten ladotaan sanomalehti, sitten kirjasenne Liebknechtistä, ja lehteä varten, jos käy tarpeelliseksi, voidaan kirjoittaa lyhyt muistokirjoitus, jossa viitataan kirjaseen. Mitä ajattelisitte tästä?

Toistan: kaikki tämä on vain olettamusta — täytyy laskea tarkoin, ja saatuani artikkelinne teenkin sen ja kirjoitan Teille oitis.

Puristan lujasti kättänne, ja suurin toivomukseni on, että toipuisitte mahdollisimman pian täydellisesti. Lämpimät terveiset perheellenne.

Teidän *Petrov*

Kirjottettu marraskuun 3 p:nä 1900
Lähetetty Münchenistä Zürichiin

Julkaistu ensi kerran v. 1925
III Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan